

Sluttrapport fra Fredrikstad

Prosjektkommune i pilotprosjektet om Inn på tunet i demensomsorgen

November 2022

1. Bakgrunnen for å delta

Fredrikstad kommune ble våren 2021 en del av prosjektet Oslo og Vikens Inn på tunet- løftet 2. Hvis mål var å få erfaringer fra prosjektkommunene når det gjaldt kjøp av Inn på tunet -tjenester. Erfaringene skulle bidra til at det ble enklere for andre kommuner å ta i bruk Inn på tunet- tjenester for hjemmeboende personer med demens.

Fredrikstad kommune har kjøpt Inn på tunet tjeneste til personer med demens siden 2011, og Inn på tunet tilbudet er innlemmet i kommunens tjenesteportefølje. Vi ønsket å dele vår erfaring med kjøp av tjenesten. Vi så også at vi gjennom prosjektet hadde mulighet til å vurdere og prøve ut døgntilbud/avlastningstilbud på Inn på tunet tilbudet.

Fredrikstad kommune så også verdien av å bli kjent med andre kommuner i prosjektet ved å delta på prosjektets foredrag og studieturer.

2. Arbeidsgruppa

Fredrikstad kommunes arbeidsgruppe/prosjektgruppe har bestått av:

- Prosjektansvarlig Birgitte Skauen Kopperud Etatssjef Etat Omsorgssentre
- Mona Skogen - prosjektleder for Fredrikstad kommune og tilbyder og leder på Inn på tunet Stene
- Solbjørg Aleksandersen helsefaglig ansvarlig ved Inn på tunet Stene, ansatt i Fredrikstad kommune
- Kjersti Langli Jørgensen spesialsykepleier fra Demensteamet
- Aud Nilsen demenskoordinator fra hjemmesykepleien og ambulerende dagaktivitet
- Bodil Faller saksbehandler fra tildelingskontoret (frem til høsten 2021)
- Camilla Aasen saksbehandler fra tildelingskontoret (ny høsten 2021)

Prosjektleder Mona Skogen har deltatt på alle fagdager og de fleste møter i regi av prosjektgruppen hos Statsforvalteren.

Mona Skogen og Solbjørg Aleksandersen deltok på studietur høsten 2021.

Mona Skogen deltok på studietur juni 2022.

Prosjektgruppen har hatt to møter med Hege Aae og Anita Panman fra Statsforvalterens kontor.

Prosjektgruppa har hatt fire møter. Ved oppstart av prosjektet, før og etter vår pilot «Avlastningshelg Inn på tunet Stene».

Prosjektgruppen har ved innhenting av data til kartleggingsskjemaer samarbeidet med:

- Rune Haugsten Johannessen Avdelingssykepleier ved korttidsavdeling og dagtilbud for personer med demens
- Gro Sahlin, vernepleier ved dagtilbud for personer med demens Østsidens sykehjem
- Hanne Bjørnstad, vernepleier ved dagtilbud for personer med demens Glemmen sykehjem
- Anita Delbekk Moseidjord- spesialkonsulent Etat Omsorgssentre
- Jorunn Amundgård, rådgiver Innkjøpsavdelingen Fredrikstad kommune
- Pårørende til personer med demens

Fredrikstad kommune sin arbeidsgruppe/prosjektgruppe har samarbeidet gjennom:

- Fysiske møter
- Tett og nær kontakt mellom prosjektansvarlig og prosjektleder
- Møter på teams
- Telefonmøter
- Kontakt pr. e-post

3. Organisering av tjenestetilbudet for personer med demens

- Første møte med tjenesteapparatet for personer med demens er enten via Tjenestetildelingskontoret eller via Demensteamet som er et lavterskel tilbud.
- Det kan være fastlege, spesialisthelsetjenesten, nabo, pårørende eller andre som står personen med demens nær, som kan henvende seg.
- Tildeling av tjenester skjer etter en mestringsorientert tilnærming og etter forståelsen fra spørsmålet «Hva er viktig for deg?»
- Tidlige tjenester til personer med demens innebærer oppfølging av personen fra Demensteamet. (se også modell for oppfølging etter demensdiagnose)
- Lavterskeltilbud gis ofte til pårørende til personer med demens
- Oppfølging og behandlingstiltak videreføres i all hovedsak av hjemmesykepleien og ressurspersoner der.

Modell for oppfølging etter demensdiagnose:

Demenssteamet mottar henvisning fra fastlegen/spesialisthelsetjenesten etter diagnosen er satt. Kontakt skal etableres etter to uker.

Hvis brukeren takker nei til tilbudet: ny kontakt innen 1 mnd. og senest etter 6 mnd.

Hvis brukeren takker ja til tilbudet: hjemmebesøk innen 3 mnd.

Hjemmebesøk med fokus på Hva er viktig for deg? Tilpasset informasjon om tjenestetilbudene i kommunen.

Avtale nytt hjemmebesøk innen 6 mnd.

Hjemmebesøk og/eller kontakt per telefon etter avtale med bruker.

Demenssteamet tar kontakt med demenskoordinator og/eller ressursperson på aktuelle team ved overgang til hjemmesykepleietjenesten.

Demenssteam kartlegger hva som er viktig for bruker i hjemmebesøket eller kontakt per telefon. Demenssteam gjør en vurdering av bruker og informerer om hvilke tjenester som kan være aktuelle å søke, som for eksempel dagtilbud.

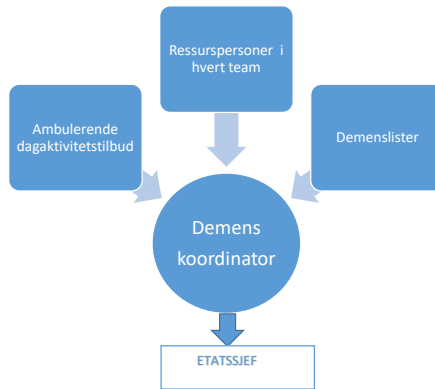
Oppfordring til å søke dagtilbud kan også komme fra demenskoordinator, ambulerende dagtilbud, hjemmesykepleie, eller saksbehandler på tildelingskontoret.

Aktuelle kandidater til Inn på tunet tilbudet får tilbud om å komme på kaffebesøk for å se og oppleve tilbudet før de søker.

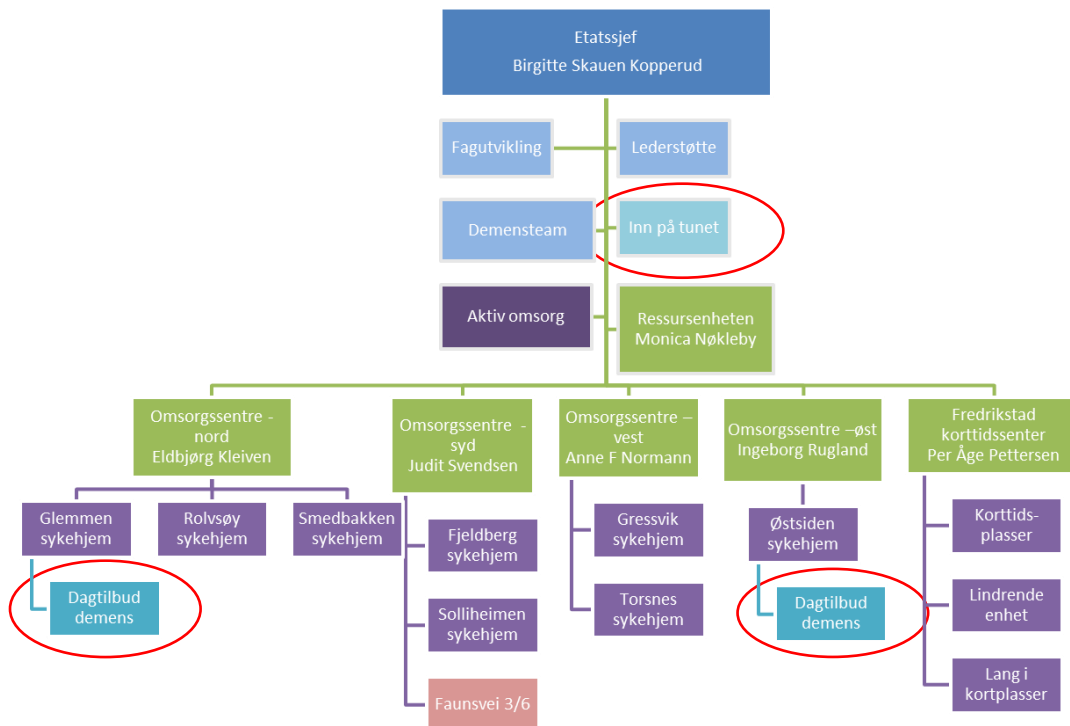
Fredrikstad har en aktiv Demensforening som kommunen har et godt samarbeid med, blant annet med pårørendeskole og «TorsdagsTur».

Frivilligsentralen bidrar med aktivitetsvenner til personer med demens

Demenstilbudet for hjemmeboende pasienter i etat hjemmesykepleie

Demenstilbudet for hjemmeboende brukere i Etat omsorgssentre

4. Tilbud for hjemmeboende personer med demens i Fredrikstad

Målsettingen ved dagtilbudene er å utsette eller forhindre følgene av fysisk, psykisk eller sosial funksjonssvikt.

Dagtilbud for personer med demens.

Fredrikstad kommune har tre dagtilbud spesielt tilrettelagt for brukergruppen.

- **Inn på tunet – Stene.** Fortrinnsvis for yngre personer med demens som er i tidlig til moderat fase av sin demenssykdom, er i god fysisk form, har nytte og glede av sosialt fellesskap
- **Dagtilbudet Solsiden ved Glemmen sykehjem.** Dagtilbudet er tilrettelagt for personer med demens og er åpent 7 dager i uken.
- **Dagtilbudet for personer med demens ved Østsiden sykehjem** er likt tilbudet på Glemmen sykehjem. Tildeling skjer i hovedsak utfra geografisk tilhørighet.

Ambulerende dagtilbud

Tilbudet gis til personer med demens som mottar hjemmesykepleie.

Målgruppen er:

- Søkere som ikke er motivert for å delta på dagtilbud for personer med demens
- Søkere som er i behov av oppfølging med bl.a. ernæring

Avlastning

Avlastning gis til pårørende med særlig tyngende omsorgsarbeid. Avlastning gis som tjenester i hjemmet, dagtilbud eller i institusjon

- Tjenesten tildeles etter en helhetsvurdering

I tillegg har kommunen tilrettelagte tilbud for hjemmeboende personer med demens og deres pårørende som:

Pårørendeskole

- Pårørende til personer med demens

Samtalegrupper for personer med demens

- Personer med demens som kan delta i adekvate samtaler

TorsdagsTur

- Lavterskel tilbud for pårørende til personer med demens og personer med demens i en tidlig fase
- Tilbudet går ut fra en kommersiell cafe en dag i uken med varighet på ca 3 timer. Her bygges nettverk og mulighet for å få råd og veiledning fra Demensteamet.

Demensteam

- Personer som bør kartlegges og veiledes i forbindelse med hukommelsessvikt
- Kontakt med pårørende
- Alle brukere ved Inn på tunet har også tjenesten Demensteam

Demenskoordinator

- Personer som trenger tilrettelagte tjenester og koordinering av tjenestene

Hjemmesykepleie – helsetjenester i hjemmet

- Personer som trenger nødvendig helsehjelp i eget hjem på grunn av sykdom og/eller redusert fungeringsevne.

5. Inn på tunet i Fredrikstad

Oppstart

Fredrikstad kommune deltok tidlig på 2000-tallet i en et interregionalt forstudie «Den røde tråden» som så på tilbud til personer med demens. Dette var et samarbeide med blant annet Strømstad kommune i Sverige. Gjennom studien kom det tydelig frem at kommunen manglet et tilbud til yngre hjemmeboende personer med demens.

I Fredrikstad kommunes Demensplan 2009-2016 stod det følgende: «Hjemmetjenesten har erfart at yngre personer med demens ikke ønsker å motta noe dagtilbud i tilknytning til tradisjonell eldreomsorg. Yngre personer har andre behov og interesser og andre fysiske forutsetninger for aktivitet».

Fredrikstad kommune fikk i desember 2009 et politisk vedtak om å starte arbeidet med å utrede et dagtilbud for yngre personer med demens i form av Inn på tunet. Tilbudet skulle dimensjoneres til 6 plasser fordelt på 5 dager i uken. Det skulle opprettes 1,2 årsverk og avsettes nødvendige driftsmidler.

Tidlig i prosessen med et Inn på tunet tilbud, ønsket Fredrikstad kommune et samarbeide med ulike instanser. En gruppe bestående av spesial konsulent fra seksjon for helse og velferds tjenester, rådgiver for næringsutvikling fra kommunens landbruksavdeling, leder i bondelagenes fellesutvalg og en mulig interessert tilbyder/bonde.

Dagtilbud etter modellen Inn på tunet ble innarbeidet i Handlingsplan 2011-2014 og budsjett 2011 og vedtatt.

Kriterier og kravspesifikasjon ble utarbeidet. I januar 2011 inviterte Fredrikstad kommune til et åpent møte hvor det ble informert om at kommunen nå ønsket å kjøpe tjenesten «Inn på tunet- dagtilbud til yngre personer med demens». Konkurransesgrunnlaget ble deretter lagt ut på Doffin.no. Kravspesifikasjonen sa 60 % egnethet og 40 % pris, samt krav om Matmerk-godkjenning.

Det ble levert inn 3 tilbud.

Det ble nedsatt en arbeidsgruppe bestående av demensteam, demenskoordinator, faglig ansvarlige ledere og rådgiver, verneombud, tillitsvalgt, representant fra næringsutvikling ved landbruksavdelingen, og en pårørende, totalt 9 personer. Gruppen vurderte kandidatene gjennom pristilbudene, besøk på gården og et intervju av tilbyder/bonde i etterkant av gårdsbesøket.

Tilbyder og gård ble vurdert etter:

- Personlig egnethet
- Gårdens kvaliteter
- Tilrettelegging for ansatte
- Aktivitetstilbud
- Andre forhold
- Pris

En gård ble valgt med kun 2 poeng mer enn de andre gårdene. Prismessig lå denne gården mellom de andre to. Det var kun 15 % som skilte mellom den laveste og høyeste prisen.

Inn på tunet Stene ble valgt og annonsert 13.5.2011 og kontrakt skrevet. KSL sin standard kontrakt ble brukt. Oppstart for tilbudet 1.8.2011

Det som er skissert over viser at det ble gjort et grundig forarbeide før oppstart av Fredrikstad kommune sitt Inn på tunet tilbud for personer med demens.

Første kontrakt gikk fra 1.8.2011 til 31.12.2012 med opsjon på 1+1+1 år. I 2015 ble en utlysning med kriterier på kjøp av Inn på tunet-tjenester gjort på Doffin.no. Utlysningen sa at Fredrikstad kommune igjen ønsket å inngå kontrakt på kjøp av Inn på tunet-tjenester med eksisterende tilbyder pålydende x antall kroner. Mottilbud ble ønsket. Det kom ikke inn noen tilbud, og ny kontrakt fra 01.01.2016 – 31.12.2018 med opsjon på 1+1+1 år ble skrevet. Igjen ble KSL sin standardkontrakt brukt.

I 2021 gjennomførte igjen Fredrikstad kommune en ny anbudskonkurranse på kjøp av Inn på tunet tjenester for personer med demens. Denne gangen gjennom bruk av Merzell. Kriteriene ble gjennomgått og endret etter nye behov. Denne gangen var det også Inn på tunet Stene som vant tilbudet og det ble inngått en ny avtale for perioden 01.01.2022 – 31.12.2025 med opsjon på 1+1+1+1 år. Fredrikstad kommune har ønsket lange kontrakter for å sikre stabilitet og forutsigbarhet for alle involverte.

Kommunens forutsetning for å etablere tilbudet var å ha en helsefagarbeider med tilleggsutdanning innen demens til stede i dagtilbudet. Denne ansatte har arbeidskontrakt med kommunen. Personen fikk det helsefaglige ansvaret for tilbudets brukere.

Det ble utarbeidet rutiner og prosedyrer i samarbeid med tilbyder ved oppstart av drift og underveis ved behov.

Inn på tunet - Stene Dagtilbud for yngre personer med demens

- Åpent 5 dager pr. uke
- 6 plasser pr. dag. Har i snitt 12 til 14 brukere pr. uke
- 2,3 årsverk. Personalet består av helsefagarbeidere ansatt i henholdsvis 100 % og 30 % stilling i Fredrikstad kommune i tillegg til en 100% stilling fra tilbyder.
- Tilbudet skal bruke gårdens naturlige aktiviteter og omgivelser for å gi et godt tilbud til yngre personer som har fått en kognitiv svikt som følge av sykdom.
- Vi er opptatt av brukernes interesser og legger til rette for aktiviteter som våre deltakere har glede av og mestrer.
- Dagtilbudet skal gi brukerne økt livskvalitet og være en verdifull avlastning for pårørende.

Kriterier for tildeling av plass

Søker må ha en demenssykdom eller en kognitiv svikt. Det vil si nedsatt hukommelse som forårsaker svikt i dagliglivets aktiviteter eller svikt i sosial fungeringsevne. For å få plass på Inn på tunet-tilbudet er det viktig at søker er relativt fysisk sprek slik at de kan delta i de naturlige aktivitetene gårdsmiljø innbyr til. Yngre, det vil si personer under 65 år vil bli prioritert, men andre relativt fysisk spreke kan også søke. Søker må ha nytte og glede av å være i et fellesskap.

Virksomhetsovergrepene tiltak

Tilbudet er tilgjengelig for alle som bor i Fredrikstad kommune. Dagtilbudet er et av flere tilbud i en sammenhengende tiltakskjede for personer med demens.

Åpningstid

Åpningstiden er mellom 09.00 til 15.30 og det er plass til inntil 6 brukere hver dag

Transport

Brukerne blir hentet i hjemmet eller det kan avtales om kjøring til gården av pårørende.

Kostnader

Dagoppholdet koster kr. 90,-- (denne prisen justeres årlig)

Dette inkluderer frokost, middag og transport

Suksessfaktorer

Fredrikstad kommune vurderer suksessfaktorene til å være:

- Fleksible og ansvarsfulle ansatte
- Tilbyder med familie
- Struktur og systemer
- Dialog mellom alle involverte
- Veiledning fra demensteamet
- Tilbudet i et eget hus
- Tilrettelagte aktiviteter
- Intern logistikk – sammensetning av gruppene for maksimal trivsel
- Levende tilbud, som evner endring i takt med brukergruppen

Tilbudet blir markedsført gjennom Demensteamet i hovedsak. Vi benytter oss av gode reportasjer i media. Er positive til å dele vår erfaring. Tilbudet har egen nettside og Facebook side.

Det er viktig å bruke bilder tatt i sol og pent vær da man driver «innsalg» av tilbudet til nye brukere. Vi er også opptatt av at spesialisthelsetjenesten kjenner til tilbudet og kan markedsføre det til sine pasienter.

Inn på tunet markedsfører kommunens andre dagtilbud til personer med demens til sine brukere og deres pårørende. Brukere som er i behov av flere dager på dagtilbud enn hva Inn på tunet kan tilby får gjerne tilbud om plass på ordinært tilbud også. Dermed får man sømløse overganger fra et tilbud til neste. Når man ikke lenger kan nyttiggjøre seg tilbudet på Inn på tunet har man allerede blitt kjent på neste tilbud.

Inn på tunet holder stengt 4 uker på sommeren. Brukere som er i behov av tilbud i den perioden vil få tilbud om plass på ordinært tilbud så sant det er mulig.

Dermed kan ferieavviklingen på Inn på tunet brukes til å gjøre brukerne som snart må videre i omsorgskjeden kjent på et nytt tilbud.

Som nevnt tidligere er Inn på tunet-tilbudet en del av kommunens tilbudsportefølje til personer med demens.

Personalet ved tilbudet samhandler med:

- Etatsleder
- Demensteam
- Tildelingskontoret
- Ambulerende dagaktivitet
- Hjemmesykepleien
- Pårørende

Inn på tunet-tilbudet har fast veiledning og samarbeidsmøte med demensteamet ca hver 6. uke
Driftsmøte 6 ganger i året med etatsleder.

Tildelingskontor og ambulerende dagaktivitet deltar i møter med Inn på tunet ved behov.

Alle involverte nevnt over bortsett fra etatsleder, deltar også på samarbeidsmøter om felles brukere/pasienter.

6. Prosjektarbeidet i Fredrikstad

RAPPORT PILOT «AVLASTNINGSHELG INN PÅ TUNET – STENE»

Sensommer 2021 bestemte Fredrikstad kommune sin prosjektgruppe i «Inn på tunet løftet – 2» å gjennomføre en pilotering av en avlastningshelg for to deltakere ved Inn på tunet Stene.

Gården leverer allerede tjenesten dagaktivitetstilbud fem dager pr. uke på dagtid.

Følgende ble gjort:

Kriterier for å delta på avlastningshelg ble bestemt.

- Deltaker må være bruker av gårdens dagaktivitetstilbud og kjent på tilbudet
- Deltaker bør ha en forståelse for å være på avlastningsopphold
- Deltaker må bo med partner
- Det skal ikke fattes vedtak om tilbakeholdelse på tilbudet

Det ble ikke skrevet vedtak på avlastning i piloten, men det kan la seg gjøre å skrive vedtak på helgeavlastning.

Deretter planla personalet ved Inn på tunet Stene hvordan huset kunne rigges for å ha 2 brukere på overnatting i tillegg til en hvilende nattevakt. Da vi så at det ville la seg gjennomføre på en forsvarlig måte gikk vi videre i planleggingen.

- Det er gjennomført informasjonsmøter med pårørende
- To personer med demens/kognitiv svikt som er brukere av Inn på tunet tilbudet i dag ble plukket ut til å delta i piloteringen
- Avlastningshelgen ble satt til 12.-14. november 2021

Ønsket personale ble kontaktet. Det var viktig for piloten at det var personale som både kjente gården og hadde kunnskap om brukerne/brukergruppen. Personalet som ble plukket ut var:

- Solbjørg Aleksandersen – dagvakter. Jobber til daglig i tilbudet og kjente brukerne godt.
- Cecilie Høistad – kveldsvakter. Har jobbet som vikar i tilbudet og hadde erfaring med brukergruppen. Kjente ikke brukerne fra før, men var godt kjent på gården.
- Birgith Hansen – Nattevakter. Har jobbet som vikar i tilbudet og kjente brukerne.

Da personalet var bestemt, ble turnus for helgen laget. En oversikt over lønnskostnader ble satt opp.

Tilbyder stod for innkjøp av frokost, lunsj og to middager. Sender egen faktura på det til Fredrikstad kommune. Det ble bestilt middag fra kommunens kjøkken som ble servert søndag.

Husleie inklusive strøm og papir/sanitær er allerede betalt i avtalen om dagaktivitetstilbud.

I forkant av avlastningshelgen ble nærmeste pårørende kontaktet for nærmere informasjon om søvn vaner/rutiner, om bruker var selvstendig i forhold til hygiene, medisiner eller annet det var viktig for personalet å vite.

Det ble også laget en varslingsliste. Utover egen varslingsliste for helgen, ble de allerede gjeldene rutiner og prosedyrer for Inn på tunet – Stene brukt.

I forkant av oppholdet fikk brukere og pårørende en e-post/skriv med følgende tekst:

Hei.

Tusen takk for at du har sagt ja til å delta på vår pilot «avlastning på Inn på tunet – Stene».

Her kommer program for helgen:

FREDAG 12.11.21

Vi starter opp klokka 16.00. Fredag ettermiddag og kveld planlegger vi å lage pizza. Vi ser også for oss at vi går ut en tur med hodelykt og refleks vest. Det kan være spennende å gå «Fuglekassestien» i mørket, eller en spøkelsestur rundt Elingård. Deretter blir det godt å komme inn og fyre i ovnen og se hva som er på TV.

Vi avslutter kvelden en gang mellom klokka 21.30 og midnatt.

Cecilie Høistad vil være her fra klokka 16.00 til 23.00, deretter kommer Birgith Hansen og blir frem til neste morgen.

LØRDAG 13.11.21.

Solbjørg er på plass fra klokka 8.00. Det blir servert god frokost da morgenstellet er over. Lørdag er det planlagt et besøk på Hvaler. Solbjørg inviterer dere til lunsj.

Tilbake på gården kommer Cecilie på jobb. Planen er å lage «Chili con carne» til middag.

Om det er ønskelig kan det bli en kveldstur, eller bare kos i stua og fyr i ovnen.

Cecilie blir til klokka 23.00, Birgith avløser henne og blir til klokka 9.00 på søndag.

SØNDAG 14.11.21.

Solbjørg er på plass klokka 9.00. Hun serverer frokost – egg og bacon. Solbjørg har et ønske om en tur til Skihytta, så kle dere for en tur. Det blir pølse på termos og vaffel på Skihytta.

Søndagsmiddag «Kalkun med soppsaus» blir servert 15.30.

Vi ønsker dere velkommen til «Stene all inclusive»!

Hilsen oss på «Tunet» og Fredrikstad kommune.

Avlastningshelgen ble gjennomført som programmet indikerte. Det ble en tur til Gamlebyen i stedet for spøkelsestur rundt Elingård.

Personalet var fornøyd med helgen. Cecilie Høistad rapporterte at hun hadde ønsket å lese seg opp på brukernes «Min historie» i forkant. Det tar vi med oss videre som et viktig punkt. Vi erfarte at personalet måtte være den som holdt samtaler i gang og stemningen oppe. Det kan være krevende å jobbe alene hele vekten. Tilbyder var til stede som bakvakt om det var behov.

Alle var enige om at det hadde vært en hyggelig og vellykket helg.

Avlastningshelgen ble evaluert av brukere og ektefeller.

Brukerne ga tilbakemeldinger som:

- Sovet godt.
- Jentene gjorde alt for at vi skulle trives og ha det fint.
- Følte at jeg ble godt kjent med han jeg var der sammen med.
- Dette gjør jeg gjerne igjen.
- Jeg er vel ved et veiskille i sykdommen min, den første avlastning. (dette var et svar på «Hva tenker du om å være på avlastning?»)

Ektefellene kunne fortelle om fornøyde brukere etter endt avlastning. På spørsmål om hvordan ektefellene hadde opplevd avlastningen fikk vi tilbakemeldinger som:

- Helt fantastisk.
- Følelse av lykke.
- Deilig å styre eget tempo og ikke ta hensyn til syk ektefelle.
- Klarte å slappe helt av – «garden» ble senket.
- Vemodig også, ved et veiskille.
- Ønske om at avlastningen gikk over et døgn til.
- Viktig at avlastningen var på en helg og ikke i uken.
- Åpnet opp for å ta imot mer hjelp.

På spørsmål om ektefellene følte seg trygge på at dette ville gå bra og deres nære ville bli tatt godt vare på. Var svarene blant annet:

- Helt trygg på at dette ville gå bra.
- Trygg fordi vi kjente bruker og bruker var trygg og kjente oss.
- Viktig at avlastningen var på et sted som både bruker og ektefelle var kjent og trygg på.

Tanker fra oss som jobber ved Inn på tunet Stene:

- Vellykket
- Viktig å kjenne brukerne som skal delta.
- Av 14 brukere var det kun 2 som var aktuelle kandidater.
- «Tidsvinduet» på når man kan/ønsker å benytte et døgnavlastningstilbud er kort.
- Tilbud om avlastning bør ikke være fast, men etter behov.
- Huset fungerte som en avlastningsarena.

- Kostnad på ca 5000,- kr.pr døgn pr. bruker.
- Med et soverom til i huset ville prisen pr. døgn/bruker vært på drøyt 3000,- kr.
-

Det er ikke lagt inn kostnader på tilrettelegging i forkant av avlastningshelgen.

I forkant av vår pilot var forskjellige modeller for avlastning vurdert. Prosjektet ble kjent med Maurtuva vekstgård sitt «Pensjonist-pensjonat» som var en fast avlastning fra mandag til tirsdag en gang per måned. På direkte kontakt med Maurtuva fikk prosjektet konstatert at det kunne være vanskelig å fylle opp 4 plasser som de tilbød, og at tidsvinduet for når man er i behov for/ kan benytte seg av den type avlastning er kort.

Avlastning etter modellen gjort på Aaraas gård, hvor bruker bodde i en leilighet på gården og fikk besøk av hjemmesykepleien var ikke rett omsorgsnivå for våre aktuelle brukere.

Vi ønsket å gjennomføre en avlastningshelg mye lik den avlastning som var gjennomført på Freberg gård i Horten. Vi la spesielt merke til den erfaringen som var gjort i forhold til personalet som var til stede gjennom helgen. Det ble viktig for oss at personalet hadde kunnskap og kjennskap til brukere og gårdens omgivelser.

Nyttig kunnskap vi har fått gjennom Inn på tunet løftet 2 ble satt ut i praksis.

Vi er fornøyde med vår pilot og gjennomføringen av den.

Hele prosjektgruppen var viktig for gjennomføring av piloten. Prosjektleder var den som stod for planlegging og rapportskrivning i etterkant.

Utbytte av prosjektdeltagelsen

Vi har hatt nytte av kurs, samtaler og egen kartlegging. Vi har hatt stor glede av å være med på studieturer, alltid spennende å se og oppleve andre tilbud. Vi har og hatt stor glede av de andre deltagerne i prosjektet sine erfaringer.

Vi er godt fornøy med at vi har fått gjennomført en pilot på avlastningshelg, og den erfaringen det har gitt oss.

Deltagelse i prosjektet har gjort oss ennå mer bevisst på at vi tok et riktig valg for over 10 år siden med å etablere et Inn på tunet tilbud til yngre personer med demens.

7. Inn på tunet fremover i Fredrikstad

Fredrikstad kommune ønsker fortsatt å bruke Inn på tunet-tjenester til personer med demens. Tilbudet er godt innarbeidet i kommunens tjenesteportefølje. Kommunen har nå en avtale som går frem til 31.12.2025, med mulighet for videreføring gjennom 1+1+1+1 opsjons år.

Fredrikstad kommune erfarer et behov for sporadisk og fleksibel døgnavlastning for hjemmeboende personer med demens som bor med en partner e.l.

Hensikten med slikt tilbud er å gi pårørendestøtte slik at behovet for høyere omsorgsnivå utsettes.

Tildelingskontoret og hjemmesykepleien erfarer at de får henvendelser om kortere avlastningsopphold i forbindelse med at pårørende har behov for å være borte i kortere perioder. De forteller også at mange ikke ønsket å benytte avlastning i institusjon, da det er vanskelig å sende sine til et ukjent sted.

Fredrikstad kommune ønsker ikke å etablere faste helger for avlastning ved Inn på tunet tilbudet, men vi ser det er mulig å gjennomføre avlastningsopphold på det etablerte tilbudet i kommunen.

Viktige faktorer i planleggingen av avlastning er trygghet og fleksibilitet. På bakgrunn av den erfaringen vi nå har, ble ønsket om mulig døgnopphold/døgnavlastning på Inn på tunet tilbudet lagt til i kravspesifikasjonen ved kjøp av tjenesten i siste innkjøpsrunde.

Fredrikstad kommune har nå en avtalefestet opsjon på mulig avlastning/døgnopphold i ny kontrakt med Inn på tunet tilbyder. Tilbyder har godtatt bruk av fasilitetene, men har ikke ansvar for å dekke opp med personale utover vanlig drift av dagtilbudet.

Økonomi

Tilbudet på Inn på tunet Stene er et dyrere tilbud enn dagtilbudene som er etablert ved sykehjemmene.

Ved å ha et tilbud i omgivelser som ikke forbindes med kommunalvirksomhet eller som er institusjonspreget, så ser man at flere brukere har takket ja til tjenester enn om det kun var dagtilbud i tilknytning til sykehjem.

Fredrikstad kommune antar at de fleste brukere av Inn på tunet Stene har utsatt omfattende tjenester på grunn av tilbudet. Tilbudet vurderes som besparende i den store sammenheng.

Avlastningstilbud på gården er for kostnadskrevende til at Fredrikstad kommune kan tilby dette som et fast tilbud.

Erfaringene fra piloten har gitt godt grunnlag for å gjøre vurderinger når avlastningstjenester til den enkelte vurderes.

8. Råd til kommuner som vil tilby Inn på tunet for personer med demens

Fredrikstad kommune har som tidligere nevnt lang og god erfaring med kjøp av Inn på tunet tjenester til hjemmeboende og fortrinnsvis yngre personer med demens. Vårt råd er at man gjør et grundig forarbeide for å se hvilke behov og ønsker man har. Finne egnet gård/tilbyder.

Vi mener at vår gode erfaring med Inn på tunet tjenesten er basert på det nære samarbeidet mellom kommunens fagpersoner og gården/tilbyder. Inn på tunet tjenesten ble tidlig et tilbud innlemmet i vår tjenesteportefølje

9. Innspill til videre nasjonalt arbeid med Inn på tunet for personer med demens

Mal for offentlige anskaffelser av Inn på tunet

Vi tror det er viktig at malen inneholder gode anbefalinger. Malen må være en god veileder på hva man bør tenke på. Malen bør gi råd som gjør en kontrakt mellom kjøper og tilbyder god, rettferdig og forutsigbar for begge parter. Malen bør være tydelig på at tilbyder ikke bærer all risiko alene, fro eksempel betaling pr. dag og ikke pr. bruker.

Markedsføring fra Inn på tunet-næringen

Her er vår erfaring at det er umulig å se forskjellen på nettsidene med nesten lik URL-adresse – innpåtunet.no og innpatunet.no. Vi har selv erfart at vi har delt feil nettside da vi skulle informere om hva Inn på tunet var. For oss som kommune er det helt umulig å vite at det er en forskjell på disse nettsidene. Dette er forvirrende for oss som kjøpere.

Markedsføring av Inn på tunet for personer med demens

For oss er det viktig å spre det glade budskap om en arene for mestring og glede for personer i en sårbar fase i livet med demenssykdom. På Inn på tunet er det noen som har brukt for deg. Sitat mann 63 år «Det er så deilig at noen har brukt for meg».